

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6942/2022
22.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца Града Београда, којег заступа Градско правобранилаштво из Београда, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Живорад Иконовић адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3587/21 од 11.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3587/21 од 11.02.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1678/20 од 15.04.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, утврђено је право јавне својине тужиоца на уделу од 13354/13608 на катастарској парцели .../... површине 36ари 95м² и парцели .../... површине 61ар 39м² уписаних у лист непокретности ... КО ..., што је тужени дужан да призна и трпи да тужилац своје право упише у катастар непокретности без његове накнадне сагласности и дозволе. Ставом трећим и четвртим изреке, одређена је привремена мера којом је забрањено туженом да на било који начин отуђи или оптерети идеални део од 13354/13608 на парцели .../... и парцели .../... обе КО ... и одређено да ова привремена мера остаје на снази до правноснажног окончања парничног поступка. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 226.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Допунским решењем Вишег суда у Београду П 1678/20 од 09.07.2021. године обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 63.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка решења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3587/21 од 11.02.2022. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе туженог и потврђени пресуда Вишег суда у Београду П 1678/20 од 15.04.2021. године и решење истог суда под истим

бројем од 09.07.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, са предлогом да се ревизија одбије као неоснована и тужени обавезе на накнаду трошкова поступка поводом тог правног лека.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Спор за утврђење права својине је имовинско-правни спор о којем одлучује суд по правилима парничног поступка, у смислу члана 1. ЗПП, тако да нису основани наводи ревидента о ненадлежности суда. Ревизијски наводи о учињеним битним повредама одредаба парничног поступка из тачака 4, 5. и 12. става 2. наведеног члана су ирелевантни јер означене повреде поступка нису разлози за ревизију (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Ревизијом се посебно не указује на процесне одредбе које другостепени суд није применио или је погрешно применио и тако учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је у катастру непокретности био уписан као власник са уделом од 13354/13608 идеалних делова на парцели .../... КО Означена парцела је на основу Плана детаљне регулације „Ада Циганлија“ дељена на парцелу .../... површине 36ари 95м² и парцелу .../... површине 61ар 39м². И на овим парцелама тужени је у катастру непокретности уписан као сувласник са наведеним идеалним уделом. Деоба парцеле извршена је ради формирања грађевинских парцела које су планским актом предвиђене за јавне површине. Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П 7943/17 од 05.03.2019. године обавезан је тужилац да на име накнаде за фактичку експропријацију ових парцела исплати туженом износ од 470.158.560,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Тужилац је обавезу из ове пресуде извршио 01.06.2020. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су у овом спору правилно применили материјално право и одлуку о усвајању тужбеног захтева образложили правно ваљаним разлозима.

Одредбом члана 2. став 6. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник Републике Србије“ број 72/09) прописано је да је површина јавне намене простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др). Према одредби члана 10. став 2. Закона о јавној својини („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11), добрима у општој употреби у јавној својини у смислу тог закона сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом. Сходно ставу седмом истог члана, добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев путева II

реда који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе, као и изузев некатегорисаних путева, општинских путева и улица (које нису део ауто-пута или државног пута I и II реда), тргова и јавних површина које су у својини јединица локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

У конкретном случају, спорно земљиште је без спроведеног управног поступка приведено намени предвиђеној планским актом за јавну површину и од тог момента је по сили закона постало средство у јавној својини тужиоца као јединице локалне самоуправе. На тај начин извршена је и тзв. „фактичка“ експропријација која управо и настаје када се на земљишту граде одређени објекти у јавном интересу, иако не постоји решење о одузимању земљишта. Туженом је за фактички одузето земљиште исплаћена накнада (у висини која би му била исплаћена и да је извршена експропријација земљишта у складу са Законом о експропријацији). Тужени зато не може задржати право својине на земљишту за које му је накнада и исплаћена, а фактичким провођењем земљишта намени предвиђеној планским документом за јавну површину исто је постало јавна својина тужиоца.

Из наведених разлога, налазећи да нису основани наводи туженог о погрешној примени материјалног права, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у првом ставу изреке.

Тужиочев захтев за накнаду трошкова поступка по ревизији је одбијен јер трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни. Због тога је, на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 154. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић